

מבחן התוצאה

נעמי ארבל ביונקיית רפת נעמן

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

רפת נעמן שוכנת בקיבוץ עין המפרץ שליד עכו, יש בה יונקיה גדולה מאוד שגם מגיעה לתוצאות מרשימות מאוד, בשיטת עבודה מאוד ייחודית שלא תמיד מתאימה ל"ספרים" - סיפורה של יונקיה וצוות מקצועי שבזכות הניסיון והרבה אהבה מצליחים לטכח ענף יונקים מכואר

ביונקיה שהתוצאות שלה מרשימות, על אף שיטת העבודה שונה במקצת מהשיטה המקצועית הקלסית, המומלצת על ידי אנשי המקצוע בענף.

רפת נעמן היא שותפות של שלושה קיבוצים - עין המפרץ המארחים וכן פרוד וגדות. על שטח של כ-90 דונם, פרוסה רפת גדולה שתעלת נחל נעמן חוצה אותה.

ברפת עובדים הרבה חברים מהמשקים השותפים, עובדים מכפרי

תחום גידול היונקים הוא הפעילות עם השונות הגדולה ביותר ברפת. כל יונקיה עם האנשים המיוחדים והאני מאמין המצטבר של מי שעובד בה. השיטות וממשק הגידול שונים בכל רפת וניתן להגיע לתוצאות מעולות בדרכים מגוונות. המאפיין המרכזי בין היונקיות המצטיינות הוא הגורם האנושי - מי הוא האיש או האישה שעובדים ביונקיה ומה הן תכונותיהם. כך הגעתי ביום גשום באמצע ינואר לרפת נעמן וביליתי שעות אחדות

נעמי ארבל עובדת על פי הניסיון והאינטואיציה האישית

נעמי מגמיעה מאמבטיות שנעות על מסילה

הסביבה ואפילו תאילנדי אחד שרשום על הרפת, סך הכול - כ-18 עובדים בניהולו של זיו אטד מעין המפרץ שהיה בעברו גם רכז ההתארגנות האזורית.

מכסת החלב של הרפת קרובה ל-10 מיליון ליטר, כ-950 פרות בעדר. בשנת 2011 נולדו 940 ולדות חיים ברפת ובמקביל גם נקנו כ-300 עגלים מרפת תפן (קייבץ תובל) לפיטום במפטמה הגדולה שנבנתה במתחם נעמן.

המאפיין המרכזי בין היונקיות המצטיינות הוא הגורם האנושי - מי הוא האיש או האישה שעובדים ביונקייה ומה הן תכונותיהם

שיעור התמותה מגיל יומיים ועד חמישה חודשים הגיע ב-2011 לכ-1.8% שהם 22 עגלות ועגלים עד גיל מבוגר יחסית (מתוך 1,220 יונקים) שנמצאים בתחום אחריותם של עובדי היונקייה. שיעורי הכשרות במפטמה גבוהים מאוד ובשנתיים האחרונות הגיעו למעל ל-90% כשרות ואחוז הבשר "החלק" (כשרות מהודרת) מגיע ל-40%. זה מעיד על תחלואה נמוכה ומיעוט דלקות ריאות.

מה היא השיטה שמביאה לשיעור נמוך של תמותה ותחלואה? תשובה ברורה וגלויה - הכול אנשים! ביונקייה, שמגדלת כ-1,250 ראש עד גיל חמישה חודשים, עובדים שני

מיחזור גזם לריפוד רפתות ויונקיות - למניעת תחלואה

קא יוארי, ירוק יוארי, נקי יוארי

צבי כהן ואחיו

יחד נעבוד ונשמור ארצנו

www.zvicohen.co.il

פינוי ומיחזור פסולת

כי אין לנו ארץ אחרת

09-8 900 700

- ✓ פינוי פסולת במכולות
- ✓ התקשרות להיתר בנייה וטופס 4
- ✓ הקמת מרכזי מיחזור
- ✓ שרותי גריסה וניפוי
- ✓ פינוי גזם ועבודות עפר

חברת צבי כהן ואחיו היא חברה קבלנית פרטית, בעלת רשיון הפעלת תחנת מעבר ומחזור ובעלת תקן iso 9001

יגאל עוגן - בין מושב עין איילה. הייתה רפת בבית ובה עבד יגאל בכל שנות ילדותו. ב-1988 סגרו את הרפת ומאז הוא עבד ברפת הבונים עם **דוד בן עוזיאל וגל בן יוסף**. ב-2003 הגיע ליונקייה בנעמן, כאשר היו שני שותפים בלבד (גדות עוד לא הצטרפו) ומאז הוא שם. עושה את כל העבודות "הגבריות" ומשלים את הפעילות של נעמי בעיקר בגילאים הגדולים יותר. מאוד אוהב את העבודה וגם את הצוות וצורת הניהול ברפת. כיום גר בקריית מוצקין ויכול להגיע לרפת גם באופניים.

נעמי ויגאל משתלטים על 1,250 יונקים על גיל חמישה חודשים

נעמי ארבל - רפתנית ותיקה, בת קיבוץ כברי. עבדה ברפת במשך 20 שנה ועשתה את כל העבודות כולל ריכוז הענף, בריאות ויונקייה. לאחר שהרפת התאחדה עם רגבה ושומרת ברפת גליל מערבי, היא עברה לעבוד בתעשייה אבל חיידק הרפת לא הרפה ממנה וכך חברה ליונקייה בעין המפרץ. מאז 2008 היא בענף ומביאה את הניסיון, המקצועיות, השקט והרוח הטובה. נהג הבית מביא אותה בבוקר לרפת ומגיע לאסוף אותה בתום יום העבודה. קונספט הסככה ושיטת העבודה היו כבר נתונים והיא הביאה את הרוח המיוחדת והעין החדה שמאפשרת לעקוב אחר היונקים ומצב בריאותם ולגדלם להיות פרות טובות ומניבות. נעמי היא אם לשלושה בנים שעוסקים במוזיקה במקומות שונים.

הטיפים של נעמי להצלחה

- שימוש בעיניים ובשכל הישר. יש דברים שמתאימים ויש שלא.
- חשוב להתייעל כל הזמן בעבודה ולהכין ממשק נוח גם לעובד, כך מתפנה לו זמן להסתכל ולעקוב.
- שמירה על יובש במרבץ - חשוב שהיונק ירגיש נוח ויהיה יבש - בקיץ יש לחות גבוהה וחשוב לשמור על בידוד.
- סדר - בסככה, במיקום הכלובים, בשיטת העבודה. סדר יום מובנה ושגרה קבועה.
- תערוכות - לתת הכי מוקדם שיונקים יכולים לאכול, כמה שיותר מוקדם הם מתפתחים יותר מהר, שהתערוכות תהיה טעימה ואיכותית. ■

יונק בכלוב פתוח שיש דלת ועליה שני דליים לחלב-מים ולתערוכות

שיעור התמותה מגיל יומיים ועד חמישה חודשים הגיע ב-2011 לכ-1.8% שהם 22 עגלות ועגלים עד גיל מבוגר יחסית (מתוך 1,220 יונקים) שנמצאים בתחום אחריותם של עובדי היונקייה. שיעורי הכשרות במפטמה גבוהים מאוד ובשנתיים האחרונות הגיעו למעל ל-90% כשרות

חברי צוות - **נעמי ארבל** מקיבוץ כברי ו**יגאל עוגן** מקריית מוצקין (ממושב עין איילה לשעבר), והם עושים את ההבדל. כל העבודה מוטלת עליהם והצוות הכללי ברפת מסייע בהמלטות ובשיא עונת ההמלטה.

שיטת העבודה מבוססת במידה רבה על ניסוי ותהייה - שום דבר לא קדוש והוא נבדק במבחן התוצאה. לבסוף, התגבשו על שיטת עבודה מקומית שעיקרה שמירה על בריאות היונקים וגדילה טובה שלהם, תוך התייעלות מתמדת בכמות העבודה הנדרשת ביונקיית ענק, וזה אכן עובד ומצליח!

הכלוב מרשת בניין פשוטה על שטח של שני מטר מרובע

שלושה שבילים לארבעה טורים של כלובים ומאפשרים תנועה חופשית

עם דלת נפתחת ובו מקום לשני דליים - מים ותערובת. משקלו של הכלוב מאפשר שינוע על ידי יגאל לבדו והוא זה שמוציא אותו לשמש לאחר המחזור והחזרה לאכלוס נוסף. לא מחטאים לאחר המחזור אלא משהים ימים אחדים בשמש עד השימוש הבא. בין הכלובים יש רווח של כחצי מטר לבידוד ולמעבר.

ריפוד הכלובים - מפזרים קש עם עגלה ידנית ובעת הצורך מוסיפים ביד פצלי שמן עם הטרקטור.

המבנה - זיו אטד, מנהל הרפת, עשה סיורים מקצועיים ביונקיות גדולות בענף (וזה הגדולה של הענף שלנו שמוכן לחלוק את כל הידע המצטבר בפתוחות רבה) והגיע גם ליונקייה בכפר גליקסון - רפת רגלים, שפרצה דרך במבני יונקים ובנתה חממה עם כלובים פתוחים ליונקים. לאחר התלבטויות רבות, הוקמה סככה של כדונם (65X16) ובה מוצבים קרוב ל-200 כלובי רשת. 4 טורים של כלובים עם דרך ביניהם שמאפשרת עבירות לעובדים ולכלי העבודה. המבנה דומה לסככה רגילה ומוכרת עם וילון צד שעולה ויורד לכל גובה רצוי ואותו פותחים ביום וסוגרים בלילה, או בעת גשם ושמש ישירה. התשתית היא מצע כבוש שאפשר לגרד אותו עם שופל לניקוי.

ההגמעה - פעם אחת ביום, 2 ליטר חלב, 200 גרם אבקה לליטר. ממכל הערבול היא ממלאת שתי אמבטיות בחלב ומסיעה על המסילה להגמעה עם קנקן ובמהירות רבה מצליחה לעבור את היונקים ולחלק

הכלובים - העתיקו את המידות מרפת רגלים וגם היום היו בונים משהו דומה מאוד - רשת בניין 8 מילימטר 1x1x2 מ', כלוב של 2 מ"ר ברוטו

איכות: בקרת איכות קפדנית ודיוק בביצוע.

מקצוענות: שליטה ממוחשבת בתהליכי הייצור.

אמינות: מחירים שווים לכל נפש.

הדרכה: ליווי מקצועי בניהול וממשק.

ייחודיות: מעקב ביצועי לקוחות - תפוקות, צריכה, ניצולת, רווחיות.

הנכם מוזמנים להצטרף אל קהל לקוחותינו!

www.yaziv.co.il

יצירב
רפתני באר טוביה

מרכז מזון של רפתנים
ובעבור רפתנים

משרד 08-8584574 | שיווק 052-5609570

מה אומר הרופא המקומי?

כמות התערובת הנאכלת), בהובלתה של נעמי יצאו לסיור ביונקיות אחרות, הסיור הוביל לבחינה של תערובת חדשה עם זיו וחבייר (מפרוד) המביאה לתוצאות טובות יותר."

התוצאות הטובות ביונקייה, נובעות לדעתו של ד"ר עסיס ראשית, מהסדר המופתי ומההקפדה על הניקיון והפרטים הקטנים. "לא מסתובבים ביונקייה אנשים סתם, המקום נראה נקי ומסודר, נעמי עובדת על פי פרוטוקולים מוגדרים לבעיות המרכזיות והתוצאה: קטנה הדרושה לביקורי רופא. היא מאבחנת מהר מצבי תחלואה מה שמאפשר להקדים ולטפל ולשפר התוצאות. מבחן התוצאה הוא בכמות הפעמים המועט בהם עלי להיכנס ולהתערב בטיפול ביונקים

איתי מפרגן לסוג השיכון של היונקים - "יש יתרון לגג גבוה שמאפשר תנועת אוויר טובה, גם הכלובים פתוחים ומאפשרים מבט מהיר על היונקים. נכון לתת לכל יונק לגדול לבד, במרחק של 50 ס"מ בין כלוב לכלוב, על מנת למנוע הדבקה ובכלובים זה מיטבי." ■

ד"ר איתי עסיס מלווה את הרפת בעין המפרץ מזה כשמונה שנים. הוא ליווה את כניסתה של נעמי ליונקייה ומלא מחמאות לאופיה ולשיטות עבודתה. "נעמי מסודרת מאוד וזה יתרון עצום במקום רגיש כמו היונקייה. היא מתעדת כל פעולה וטיפול, תחילה בפנקס הקטן ובהמשך מכניסה לנעה - זה כמובן מקל עלי כרופא באבחנה ובטיפול כי כל המידע רשום ונגיש."

אצל נעמי אין שום דבר ברור מאליו והיא בוחנת כל פעולה וכל תחום במבחן התוצאה. שואלים שאלות על כל פעולה, בוחנים אותה, שולחים דגימות למעבדה ומקבלים החלטה על פי התוצאות של הבדיקות והניסיון הנרכש.

היא מתאפיינת בתחושות בטן טובות שנובעות גם מהניסיון הרב שלה וגם מהעין החדה להבחין בפרטים, גם תוך כדי עבודה אחרת. איתי, כרופא, מעריך את זה מאוד.

לדוגמה נותן איתי את נושא סוג התערובת - "העגלים לא אכלו טוב את התערובת (בהתבסס על מדידות עלייה במשקל ושקילת

חשמלית לפי הצורך.

שיטת ההגמעה - ביונקייה הותקנו שלוש מסילות שעליהן נעה קרונית החלב ליונקים. נעמי מגיעה ב-06.00, מחממת חלב ליונקים עד גיל שלושה ימים לאחר הלידה, הולכת לסככת הממליטות לראות מה קרה בחצי היממה האחרונה, מטפלת ביונקים החדשים, בודקת חלב ראשון בקולוסטרומטר ומכניסה למקפאי. בהמשך, מעבירה את עודפי החלב

לרפת יש טרקטור וארגז פתוח ואיתו משנעים את היונקים מסככת ההמלטות ובין אזורים ביונקייה. הארגז משמש גם להעברת הכלובים פנימה והחוצה. הרפד נראה טוב והעגלים נראים נהנים לשכב עליו.

אזורי - הסככה פתוחה מכל עבריה ומאפשרת תנועת רוח. הותקנו מאוררים בתקרה והם מקלים מאוד על היונקים. וילון צד נפתח

סככה של כדונם ובה כ-200 כלובי רשת ברזל

יגאל מפזר קש שעושה את עבודת הריפוד והספיגה

מוקדם שאפשר. בהדרגה למדה את סוג התערובת הרצוי שגם ייאלץ וגם ישפר את המבנה הגופני. נעמי עובדת עם עגלת התערובת ומחלקת לפי התאבון. פעם בשבוע היא מבטיחה שהדלי נקי לגמרי לפני הוספת תערובת. **גמילה** - בגיל 55 יום, 23 ק"ג אבקת חלב. בהתחלה גמלו בהדרגה וכיום פשוט מפסיקים את החלב, משאירים עוד כמה ימים, מרכזים קבוצה ומעבירים. לעתים גומלים על פי המצב הגופני וההחלטה משתנה מעגל לעגל.

מעקב בריאות - נעמי ויגאל נמצאים ביונקיה כל היום ועוקבים בכל פעולה אחר מצב הבריאות של היונקים. בוחנים שלשולים, דלקות ריאות, תאבון, גובה רצוי והכול בזכות העיניים הבוחנות והניסיון המצטבר.

יש קריפטו אנדמי ובשלשול אופייני עוברים ליום צום עם פקטוליט ואם צריך אז גם מזריקים. זה נמשך יום-יומיים ובמקרים קשים עד שבוע.

בעבר שקלו את העגלות בכניסה וביציאה והפסיקו - היונקים גדלים יפה ונראים טוב ואין צורך בשקילה.

נעמי מבצעת רישום בתכנת נעה במחשב ומעבירה את מה שרשמה בפנקס הקטן שנמצא בכיס.

תוצאות היונקיה מרשימות מאוד - תמותה נמוכה והתפתחות תקינה הם עדות לאיכות העבודה והצוות בענף. השיטות מאוד אישיות ומתאימות לרוח המקום ולתנאים המיוחדים ברפת נעמן. ■

מקולסטרום שני ושלישי לשימוש ביונקיה.

ברפת לא מגמיעים בחלב נפסד אלא רק בקולוסטרום ובאבקת חלב. מתכנת נעה במחשב מוציאה נעמי את לוח ההגמעה ומכינה את החלב - שלושה שבועות ראשונים עם חלבית בריאות של פיברו (קופולק), שקים של 12.5 ק"ג שהיא יכולה להרים, מים בטמפ' של כ-40 מעלות (היא חשה את החום ביד).

ההגמעה - פעם אחת ביום, 2 ליטר חלב, 200 גרם אבקה לליטר, ממכל הערבול היא ממלאת שתי אמבטיות בחלב ומסיעה על המסילה להגמעה עם קנקן ובמהירות רבה מצליחה לעבור את היונקים ולחלק. כאשר החלב נגמר היא מעבירה את האמבטיות למסילה ב"רחוב" השכן. כיום זה לוקח כשעה, אך בשיא העונה זה יכול להגיע גם לשעתיים - תלוי גם במצב בריאות היונקים.

מים - לאחר גמר החלב היא עוברת עם צינור וממלאת את הדלי במים לכל היום.

ניקיון - נעמי לא מנקה את הדליים כלל ואת העבודה עושים היונקים עם המים שהם מקבלים.

זה חוסך עבודה רבה וזמן יקר ומהניסיון שהצטבר ביונקיה, זה לא מגביר את התחלואה.

תערובת - היונקים מקבלים על פי גילם וכושר אכילתם, מתחילים הכי